

Міністерство освіти і науки України
Коледж економіки та бізнесу
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Голова приймальної комісії
КЕБ ДНУ ім. Олеся Гончара
Г.П.Мельник
“06” березня 2019 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
з предмету «УКРАЇНСЬКА МОВА»
для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня
«кваліфікований робітник»**

м. Дніпро
2019 р.

Програма для вступних випробувань з української мови для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» коледжу економіки та бізнесу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. – Дніпро, 2019р.

Укладач: голова предметної екзаменаційної комісії з української мови та літератури Ястремська М.І.

ЗМІСТ

- 1 Пояснювальна записка.
- 2 Цілі навчального предмета: абітурієнт повинен знати і уміти.
- 3 Зміст програми для вступного випробування.
- 4 Критерії оцінювання навчальних досягнень.
- 5 Нормативи оцінювання тесту.
- 6 Список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму для вступного випробування розроблено на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури з урахуванням чинних програм з української мови для 5–9 класів (лист Міністерства освіти і науки України № 1/11-6611 від 23.12.2004) та програм для профільного навчання учнів 10-11 класів (рівень стандарту, наказ Міністерства освіти і науки України № 1021 від 28.10.2010).

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Українська мова» («Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення»).

Мета й завдання вивчення української мови визначені державною програмою з української мови, яка водночас визначає основний зміст навчання і вимоги та критерії оцінювання його результатів.

Основна мета вивчення української мови у навчальних закладах України на сучасному етапі полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами державної мови – її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності.

ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА:

Вимоги до знань та умінь з української мови:

- знати зміст мовних понять і термінів;
- знати мовні явища, закономірності, правила орфографії та пунктуації;
- лінгвістика тексту;
- значення мовних одиниць та особливості їх функціонування;
- уміти розпізнавати мовні явища й закономірності;
- аналізувати, групувати, класифікувати, систематизувати мовні явища;
- установлювати причинно-наслідкові зв'язки мовних явищ;
- визначати істотні ознаки мовних явищ;
- відрізняти випадки правильного використання мовних засобів від помилкових;
- аналізувати текст: його зміст, структуру й призначення;
- розуміти значення й особливості функціонування мовних одиниць;
- створювати власні висловлювання з певною комунікативною метою;
- виражати мовними засобами свій духовний світ, популяризувати українською мовою цінності української та світової культури.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДЛЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1 УКРАЇНСЬКА МОВА

1.1 Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія.

Алфавіт. Наголос. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та нн у прикметниках, дієприкметниках і прислівниках, не, ні з різними частинами мови.

1.2 Лексикологія. Фразеологія

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова. Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Фразеологізми. Лексичні запозичення з інших мов.

1.3 Будова слова. Словотвір

Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.

1.4 Морфологія

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні й загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах).

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста і складна форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. *Форми дієслова*: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но*, *-то*). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого і найвищого ступенів. Правопис прислівників на *-о*, *-е*, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні і підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Частка як службова частина мови. Правопис часток.

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

1.5 Синтаксис

Словосполучення і речення основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами та частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань)

Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком.

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

Складнопідрядне речення. Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них.

Безсполучникове складне речення. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.

Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

1.6 Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

1.7 Розвиток мовлення

Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Тест складається з 20 завдань закритої форми з української мови. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми. Час виконання – 60 хвилин.

За виконання тестових завдань можна отримати максимальну кількість балів – 200 балів, мінімальну кількість балів -100. Оцінювання завдань проводиться відповідно до таблиці 1.

Таблиці 1

Критерії оцінювання відповіді вступника при виконанні тестових завдань з предмету «Українська мова» за 12 – бальною та 100 – 200 бальною шкалою оцінювання

Кількість тестових питань	12 – бальна шкала оцінювання	100 – 200 бальна шкала оцінювання
1 – 2	1	100,0
3 – 4	2	100,0
5 – 6	3	110,0
7 – 8	4	120,0
9 – 10	5	130,0
11 – 12	6	140,0
13 – 14	7	150,0
15 – 16	8	160,0
17	9	170,0
18	10	180,0
19	11	190,0
20	12	200,0

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Глазова О. П., Кузнецов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Педагогічна преса, 2005.
- 2 Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. - К.: Освіта, 2002.
- 3 Глазова О. П., Кузнецов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Педагогічна преса, 2006.
- 4 Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. - К.: Освіта, 2003.
- 5 Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. - К.: Вікторія, 2004.
- 6 Новосьолова В.І., Скуратівський Л.В., Плетньова Л.В. Українська мова: збірник тестових завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. – К.: Генеза, 2015.
- 7 Українська мова і література - завдання та відповіді зовнішнього незалежного оцінювання 2014 року.
- 8 Українська мова і література - завдання та відповіді зовнішнього незалежного оцінювання 2013 року.
- 9 Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 8 кл. - К.: Освіта, 2004.